

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 28 listopada 2022 r.

Poz. 7558

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.901.2022 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 23 listopada 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLII/456/22 Rady Miasta Poręba z dnia 24 października 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIII/242/20 Rady Miasta Poręba z dnia 28 grudnia 2020 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości, jako sprzecznej z art. 6r ust. 3 w związku z art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 1297 ze zm.) dalej jako „ustawa”, w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 24 października 2022 r. Rada Miasta Poręba podjęła uchwałę Nr XLII/456/22 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIII/242/20 Rady Miasta Poręba z dnia 28 grudnia 2020 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dalej jako „uchwała”.

Jako podstawę prawną do podjęcia niniejszej uchwały Rada wskazała m.in. art. 6r ust. 3 ustawy.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Na wstępie przyjdzie zauważyć, że w treści art. 7 Konstytucji RP wskazano, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji RP stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej czyli zasadę praworządności. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę gminy przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż *Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.*

Zgodnie z art. 6r ust. 3 ustawy rada gminy określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Za naruszenie reguł poprawnego prawotwórstwa należy uznać, zawarte w przedmiotowej uchwale przyjętej przez Radę Miasta Poręba regulacje wykraczające poza zakres delegacji ustawowej.

W ocenie, organu nadzoru za sprzeczne z prawem tj. z art. 6r ust. 3 ustawy w związku z art. 7 Konstytucji RP należy uznać regulację zawartą w § 1 uchwały o następującym brzmieniu:

1. W § 4 dodaje się ust. 5, który otrzymuje brzmienie:

„5. Właściciel nieruchomości jest zobowiązany wystawić pojemnik i worek przeznaczony do odbierania w nim odpadów komunalnych najpóźniej w dniu odbioru do godz. 6.00, zgodnie z ustalonym harmonogramem, na chodnik lub pobocze przy drodze publicznej tak, aby nie zakłócać ruchu pieszego oraz komunikacji samochodowej.”

Z art. 6r ust. 3 ustawy wynika, że rada gminy w uchwale podejmowanej na podstawie tego przepisu powinna określić m.in. częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości. Należy zwrócić uwagę, iż stosownie do treści art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie powinien określać szczegółowe zasady dotyczące częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych, z kolei uchwała podejmowana na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy ma określać częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości. Przedmiotem regulacji obu uchwał są zatem dwie zupełnie odrębne kwestie; jedna z nich będzie normowana z punktu widzenia obowiązków ciężących na właścicielu nieruchomości, druga z kolei kreuje obowiązki gminy – jej zadania publiczne względem właściciela nieruchomości, realizowane przez przedsiębiorcę. Tymczasem, Rada w ww. przepisach uchwały odniosła się do obowiązków właściciela nieruchomości do czego nie była uprawniona i co wykracza poza materię z art. 6r ust. 3 ustawy.

W ocenie organu nadzoru, powyższą regulację uchwały, tj. § 1 uchwały należy uznać za sprzeczną z prawem, a mianowicie z art. 6r ust. 3 w związku z art. 7 Konstytucji RP. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją (zob. także: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

W opinii organu nadzoru, podniesiony powyżej zarzut wskazuje na istotne naruszenie prawa, co w konsekwencji uniemożliwia utrzymanie w obrocie prawnym uchwały w kształcie proponowanym przez uchwałodawcę. Jednakże, jako że wskazana wyżej regulacja stanowi jedyny merytoryczny przepis kwestionowanej uchwały – w wyniku jego usunięcia uchwała stanie się bezprzedmiotowa, stąd konieczność stwierdzenia jej nieważności w całości.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLII/456/22 Rady Miasta Poręba z dnia 24 października 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIII/242/20 Rady Miasta Poręba z dnia 28 grudnia 2020 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Elżbieta Żabicka-Łakomy